

3. 6. 2011

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Svobodný přístup k informacím o činnosti obce - aktuální otázky

V následujícím textu se budeme věnovat aktuálním a zajímavým otázkám spojeným s aplikací zákona č. [106/1999](#) Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Co když žadatel nazve podání „žádost o informace“ avšak neuvede název nebo číslo informačního zákona? Může ÚSC s klidným vědomím takové podání vyřadit z režimu informačního zákona?

Nikoliv nemůže. Důležitý je vlastní obsah, nikoliv formální označení. Žadatel nemá přímo povinnost označit své podání názvem nebo číslem informačního zákona. Viz. též judikatura NSS a ÚS ČR brojící proti nadměrnému formalismu. Připomeňme si, že základní smysl InfZ, je ve zpřístupnění informací požadovaných žadatelem oproti *formalistnímu vyřizování žádostí*, viz. též právo na informace jako ústavní právo.

Informace se nevztahuje k působnosti obce, ale obec ji má

Obec (jako povinný subjekt) disponuje požadovanou informací, ta se ovšem nevztahuje k její působnosti. Musí ji obec poskytnout? *Nikoliv nemusí* - musí být splněny obě zmíněné podmínky současně. Obdobně judikoval i Krajský soud v Brně - 28.11.2008, č.j.31 Ca 146/2007-36. Stručně řečeno docházelo by pak k obsolentnosti § 14 odst.5 písm. c) InfZ. [1], proto zde nepřeváží zásada dobré správy z ustanov. § 4 správního řádu.

Jsou obchodní společnosti zřízené obcemi povinny poskytovat informace?

(např. Dopravní podnik statutárního města Olomouce, FK Hradec Králové)

Ano, jsou to povinné subjekty s úplnou informační povinností, *ex lege* je povinny v režimu InfZ poskytovat všechny informace, samozřejmě mimo těch, které požívají konkrétní zákonnou ochranu.

Pozor současně je povinným subjektem i zřizovatel, takže i např. obec či kraj je povinen poskytnout všechny informace o dané společnosti, které má.

Pakliže plní *veřejný účel*, což tyto společnosti ze své podstaty plní, pak jsou i majoritní judikaturou[2] pokládány za veřejné instituce, tedy za povinné subjekty dle InfZ.

Musí v ní mít obec (kraj) - 100 procent? Dle převažující judikatury i doktríny postačuje tzv. **rozhodující vliv**.

Kdo může být žadatelem o informaci?

Každá fyzická osoba (tedy i *neobčan* obce, i cizinec či apolita, i nezletilá osoba[3], nezletilý cizinec)

Každá právnická osoba - i z jiné obce, i cizozemská

Připomeňme si rozhodnutí Nejvyššího správního soudu SJS 711/2005 -

Týká se „jen“ občanů obce, kteří žádají o poskytnutí kopií dokumentů uvedených v § 16 odst. 2 písm. e) obecního zřízení.

Při poskytování těchto kopií NSS - ze vztahu k citovanému § 16 odst. 2 písm. e) obecního zřízení a InfZ - dovedl, že omezení práva na informace, jak vyplývá z § 12 InfZ, se v případě poskytnutí kopie těchto dokumentů *neuplatní*, neboť citované ustanovení obecního zřízení občanovi obce k chráněným informacím přístup umožňuje, čímž právní řád předpokládá, že se občan obce s těmito informacemi může seznámit. *Není proto třeba např. „začernovat“ osobní údaje uvedené v usnesení rady obce.*

V jakých jazycích musí obec poskytovat informace?

Musí obec odpovídat na žádost - žadatel požaduje odpověď pro svého obch. partnera ve švédštině?

Primární pravidlo: Je-li informace poskytována na základě žádosti, poskytuje se ve formátech a jazycích podle obsahu žádosti o poskytnutí informace

Sekundární pravidlo: Povinné subjekty nejsou povinny měnit formát nebo jazyk informace, pokud by taková změna byla pro povinný subjekt (obecní úřad) nepřiměřenou zátěží.

Co pak tedy dělat? Případně poskytnout informaci ve formátu nebo jazyce, ve kterých byla vytvořena (tedy česky, ne švédsky - obec nemusí věc překládat).

Musí obec neskenovat desítky stránek odpovědi, které má jen v listinné podobě?

Záleží na konkrétní situaci[4], ale pokud by šlo o „nepřiměřenou zátěž“ tak nikoliv - viz. § 4 odst.3 InfZ. Nicméně, při vědomí zásady dobré správy, by obce jako povinné subjekty měly využívat *obraného institutu* „nepřiměřené zátěže“ jen v relevantních případech.

Kdo za obec bude poskytovat informace v samostatné působnosti?

Do roku 2006 to byl přímo obecní úřad.

Nyní: Informace v samostatné působnosti může podávat i nadále obecní úřad a to v případě, že tím plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce (§ 109 odst. 3 písm. a) bod 1 zákona č. [128/2000](#) Sb., o obcích .

V případě, že nebude obecní úřad takto úkolován a nevyhradí-li si tuto povinnost zastupitelstvo obce, poskytuje informace v samostatné působnosti rada obce (§ 102 odst. 3 zákona o obcích).

Nejpraktičtější řešení: Rada obce v rámci změny organizačního řádu, pověří poskytováním informací obecní úřad (§ 102 odst. 2 písm. o), zákona o obcích).

Opakovaná žádost o informaci aneb aktivní občan se ptá obce stále dokola na totéž

Pokud na základě žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. [106/1999](#) Sb., byla již žadateli poskytnuta informace nic nebrání žadateli, aby podal žádost novou, byť i obsahově shodnou.

Pokud má povinný subjekt - obec - za to, že dotyčná informace již byla poskytnuta, byť i po lhůtě k vyřízení původní žádosti, má novou žádost v zákonné lhůtě z tohoto důvodu **zamítnout**.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2004, čj. 5 A 65/2002-33)

Splátkový kalendář

Možno sjednat i *splátkový kalendář*? *De lege lata nedoporučujeme* - Povinný subjekt musí tak jako tak vydat informaci, až po zaplacení celé úhrady !

Pozor na § 17 odst.4 InfZ. - Pokud nesplní povinný subjekt oznamovací povinnost o výši nákladů, ztrácí nárok na jejich úhradu!

Motivace žadatele

Skutečnost, zda byl žadatel při podání žádosti o informace veden pouhou zvědavostí, zda hodlal uplatňovat svá občanská práva, či zda byl veden obchodním nebo jiným zájmem, nehraje při posouzení věci roli.

Nájemné v nebytových prostorách

Musí město žadateli poskytnout informaci o **konkrétní výši** sjednaného nájemného v nebytových prostorách ve vlastnictví města ?

Nutno konstatovat, že tento údaj nespadá ani nemůže spadat pod tzv. obchodní tajemství[5] ani pod žádné jiné omezení z InfZ. Takže tuto informaci nutno, v zákonem stanovené lhůtě, poskytnout.

Ochrana „osobních údajů“ právnické osoby

V praxi leckdy dochází k situaci, že se např. s.r.o. (mající např. uzavřenou nějaký smluvní vztah s obcí) domáhá ochrany osobních údajů.

Podle ustanovení § 1 zákona č. [101/2000](#) Sb., o ochraně osobních údajů, je ochrana poskytována fyzickým, *nikoli právnickým osobám*. !

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
odborný asistent na PF MU v Brně

Použitá a doporučená literatura:

Furek, A. , Rothanzl, L.: - Zákon o svobodném přístupu k informacím - komentář, Linde Praha., 2010

Kolman, P.: Právo na informace, Masarykova univerzita, Brno, 2010

Korbel, F. a kol.: Právo na informace (komentář) , 2.aktualizované a doplněné vydání, Linde Praha, 2005

Kužílek, O., Žantovský, M.: Svoboda informací – svobodný přístup k informacím v právním řádu

České republiky, Linde Praha, 2002

Mates, P.: Ochrana soukromí ve správním právu, Linde Praha a.s., 2004

[1] Srov. též Furek, A. , Rothanzl, L.: - Zákon o svobodném přístupu k informacím - komentář, Linde Praha., str. 44

[2] jud. NSS z 29.5.2008, č.j. 8 As 57/2006-67

[3] Ustanov. § 9 Obč.Z - Nezletilí mají způsobilost jen k takovým právním úkonům, které jsou svou povahou přiměřené rozumové a volní vyspělosti odpovídající jejich věku. Pozor, děti vyspívají stále rychleji! Dle § 20 odst. 4 InfZ nelze použít 32 odst.2 písm. a) SŘ - Správní orgán ustanoví opatrovníka účastníkovi pokud nemá zákonného zástupce nebo nemůže-li ho zákonný zástupce zastupovat.

[4] Zejména personální a technické podmínky povinného subjektu

[5] § 17 Obch.Z. nutno splnit všechny podmínky současně

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřevzaté povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)